

Thingets Flertals Vedkommende, har tilstrækkelig reelle Grunde til at modsætte mig Lovforslaget. Fordi denne Os Styrelse har været slet, og fordi Sufferogieriet ikke har været ledet i Overensstemmelse med Loven af 25de Februar 1876, tillader jeg mig at tilraade Thinget at negte Lovforslagets videre Fremme.

Berg: Jeg ser en lille Skrivefeil i den Del af Betænkningen, hvor jeg i Forening med andre Medlemmer har fremsat vor Betragtning af den foreliggende Sag, som jeg maasse maa benytte Leiligheden til at rette. Der staar nemlig paa Side 11, sidste Stykke, i Betænkningen „i denne Anledning“, hvilket skal være „ved denne Leilighed“. — Jeg er enig i, hvad der er fremsat paa et andet Sted, at denne Sag har krævet paa en rolig og lidenskabsløs Behandling. Jeg tror, at alle Parter staa sig bedst derved. Jeg er enig i Meget af det Historiske, som er fremsat af det ærede Medlem, som nys talte paa det første Mindretals Begne; men i øvrigt kan jeg, naar henses til dette Mindretals Betænkning, ikke skønne rettere, end at det ærede Medlem og jeg mødes som To, der komme fra forskellige Veie og tilfældig støde sammen paa Korsveien, ved Afstemningen, for derpaa siden at gaa hver sin Vej. Jeg skal derfor fra første Jærd af, idet jeg sammenligner Udvielingen i Motiverne, sige, at dette Sammenstød ved Afstemningen ikke er noget Forbund. Det første Mindretal har fremstillet Sagen, saaledes som jeg ogsaa tror, at den naturlig maa fremtræde, som delt i en saglig og en politisk Side. Det Politiske er jo i Slutningskonklusionen det aldeles Overveiende, naar det hedder: „Vi kunne derfor ikke tilraade, at der under den nuværende Regjerings Ledelse af de vestindiske Anliggender ydes yderligere Tilskud til Den.“ Med Hensyn til Sagen, da deler den sig meget naturlig for enhver Betragtning i to Dele, ligesom Lovforslaget er delt i to Paragrafer. Nu skønner jeg ikke rettere, end at, naar jeg ser det ærede første Mindretals Forklaring i Betænkningen, saa gaar den ud paa at vise, at Finansministeriets Overlevelse af Fællessufferogieret har været paa alle afgjørende Punkter ubelidig og skjæbningspanger, og at som Følge deraf selve Aktieselskabet naturligtvis maa have lidt meget væsentlig ved denne saa flette Overlevelse, og at derfor Aktieselskabets nuværende Stilling fornemmelig maa tilskrives Finansministeriet, der staar som Statens Repræsentant, som Statskassens Bærg i dette Forhold. Den Slutning som man drager deraf, er, at, da Aktieselskabet under Ledelsen af Anlægget af Fabrikken er blevet fortræddiget eller handlet ilde med af Finansministeriet, vil man — dette er Konklusionen — handle ilde med Aktieselskabet og ikke give det den Hjælp, som det nu trænger til. Hvis jeg var enig i Præmisserne, vilde jeg blive betænkelig ved at følge Konclu-

sionen, men jeg er ikke enig i Præmisserne, fordi jeg tror, at det ærede første Mindretal misforstaar Loven af 25de Februar 1876, og det er saa meget mærkeligere, som det Medlem der nu sidst talte, har havt saa meget med den at gjøre. Staten etablerede ikke ved denne Lov Drettelser af et Fællessufferogier under Finansministeriets Overlevelse (V. Solm: Saa?). Det ærede Medlem fra Ribe siger „Saa“. I dette Ord ligger, at han heller ikke har overveiet Sagen. Lovgivningsmagten bemyndigede ved denne Lov Finansministeriet til at udlåne et Aktieselskab, der vilde anlægge et Sufferogier, visse Penge. Men dette Aktieselskab, hvis Formaal maatte være i Overensstemmelse med Loven, optræder i det Dieblit, det er dannet, som forretningsførende Firma med de samme Retigheder, som Lovgivningen tilfjer ethvert andet forretningsførende Firma her tillands. Det er Selskabet selv, der har Ledelsen, det er dette, som selv har at ordne sine Anliggender for at føre sit Foretagende igjennem. Men Statskassen siger: Paa Grund af Formaalet vilde vi yde et saadant Aktieselskab en betydelig Pengehjælp, og for Statskassens Skyld fordrer vi en kontrolerende Indskydelse ved Anlæggets Gjenneførelse, for Statskassens Skyld fordrer vi den for saa vidt, men selvfølgelig iøvrigt under det forretningsførende Firmas eget moralste, juridiske og pengelige Ansvar. Dette er utvivlsomt Lovens rette Fortaaelse. Det kan mulig være meget betænkeligt, at man ikke allerede, den Gang Tilskudet ydedes, havde tilveiebragt det Beløb, som Loven forudsætter, men Aktieselskabet man selv høre Følgerne af sine Handlinger. Efter min Formening vilde det ogsaa have været i høieste Grad uforsvarligt, hvis man var gaaet til noget Andet, nemlig under Finansministerens Overlevelse, ved Hjælp af et saadant Aktieselskab at anlægge et Fællessufferogier. Under Overveelse af dette Spørgsmaal har jeg ved at gennemgaa de Forhandlinger, der ere førte om Vestindien, da der i 1876 vedtoges først en Lov, der vilde koste indtil 2 Mill. Kr., og senere hen paa Sommeren atter en Lov, der vilde koste 600,000 Kr., søgt mig nødt til at anfille en ny, selvstændigere Undersøgelse af Sagen, end jeg havde troet iøvrigt nødvendig. Der blev reist det Spørgsmaal under 1ste Behandling: Hvor ligger Skylden? Det er gaaet saaledes, men hvor ligger Skylden? Noget Klarhed herover er der ikke givet ved Lovforslagets Motiver, og noget Svar fik det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds (Vilde) ikke paa Spørgsmaalet. Saa meget nødvendigere syntes det for mit Vedkommende at være, at man, forsaavidt Aktistykkerne tillode det, her dannede sig en selvstændig Mening, thi kunde det gennem Aktistykkerne bevises, at Staten ved sin Repræsentant havde fortræddiget Aktieselskabet i Udførelsen af dets Formaal, havde viist en ubillig Behandling, havde krævet Forandringer i dets Planer, som havde viist sig skadelige for Sagen,